

Waarnemingen januari, februari, maart 2020

Peter Spierenburg

Waarnemingen zijn overgenomen van www.waarneming.nl. Hier is een volledig overzicht te vinden van de vogels en andere soorten die deze maanden in ons waarnemingsgebied zijn waargenomen.

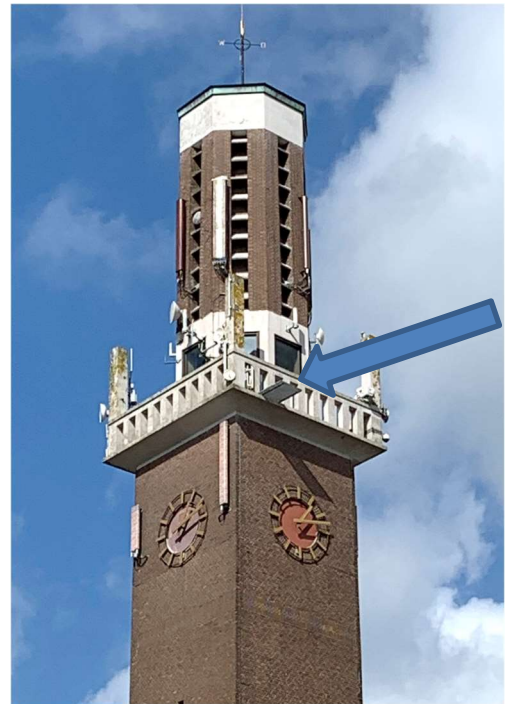
Broedende Slechtvalken

De dag van 20 januari was een dag van hard werken. Onder leiding van Gab de Croock en Rob Jansson werd op de toren van Leeuwenhorst een nestkast voor een Slechtvalk geïnstalleerd. Al tijdens het sjouwwerk kwam er een man Slechtvalk polshoogte nemen en vloog rond de toren. Dat was een hoopvolle start. Maar dat de nestkast meteen bezet zou worden was toch een verrassing. Op 8 maart bleek een paar Slechtvalken de kast in gebruik genomen te hebben. In de rest van de maand waren één of beide vogels aanwezig. Met prooioverdracht en balts (9 maart RJ, 22 maart GH) lieten ze zien dat ze echt van zins waren dit jaar een legsel in de nieuwe nestkast te starten. Inmiddels is al een nest jongen geringd. (zie elders in deze Strandloper)

De Slechtvalk is in Nederland terug van weg geweest. Sinds 1990 broedt hij weer jaarlijks. Daarna is het aantal broedparen exponentieel gegroeid tot 180-200 broedparen in 2018. Dit past in de algemene toename in Noordwest-Europa. Het zwaartepunt van de verspreiding in ons land ligt in het zuiden en zuidwesten. Waarschijnlijk heeft dat er mee te maken dat in het noorden van het land relatief veel vogels overwinteren. Deze noordelijke vogels blijven tot in het broedseizoen in maart en april aanwezig en zijn concurrenten voor de lokale broedvogels.

Met de groei van de Noordwest-Europese en Nederlandse populatie hebben we ook in Noordwijk het aantal waarnemingen zien groeien. Dit is goed te zien doordat in de loop van jaren de Slechtvalk in steeds meer maanden van het jaar wordt waargenomen. Eerst zagen we een toename van waarnemingen tijdens de doortrek in oktober. Sinds de winter van 2003-2004 bivakkeren er elke jaar 1-2 Slechtvalken in de Polder Hoogeweg en de Elsgesteerpolder. Van alleen de doortrekperiode breidde de aanwezigheid in ons werkgebied zich hiermee uit naar de hele winter, van november tot en met maart. Vervolgens kwam daar de late zomer bij. Sinds 2010 zijn er vrijwel jaarlijkse waarnemingen in de maanden juli tot en met september. Vaak zijn dit rondzwervende juveniele vogels, mogelijk van broedparen in de buurt. Sinds 2017 zitten we in de volgende fase: ook in de maanden april- juni ontbreekt de Slechtvalk in geen enkel jaar meer. Dit valt samen met de eerste voorboden van vestiging als broedvogel. Vestiging van een broedpaar begint vaak met een (jonge) man die een territorium bezet rond een potentiële broedplaats. Sinds 2017 wordt er af en toe een Slechtvalk gemeld bij de toren van Leeuwenhorst. Sinds 2018 geldt hetzelfde voor de toren van Nora in De Blink. In 2019 verschenen de eerste Slechtvalken op de toren van de Nieuwe Kerk van Katwijk, met regelmatige waarnemingen aan de zuidrand van ons waarnemingsgebied. Van deze drie plekken is de toren van Leeuwenhorst nu als eerste bezet door een broedpaar. Deze vestiging is het sluitstuk van de jarenlange toename in ons waarnemingsgebied. De timing van de plaatsing van de nestkast had wat dat betreft niet beter kunnen zijn!

Lokale broedvogels en overwinteraars zijn elkaars concurrenten. Het aantal beschikbare prooien in een gebied is tenslotte beperkt. De vraag is nu of de permanent aanwezige broedvogels de overwinteraars gaan verdringen. De winterwaarnemingen in Polder Hoogeweg en de Elsgesteerpolder lijken inderdaad af te nemen. Op basis van de waarnemingen van dit jaar lijkt de actieradius van de vogels van Leeuwenhorst de Zwetterpolder, Elsgesteerpolder en de bebouwde kom van Noordwijk te beslaan.

De toren van Leeuwenhorst met de nestkast –
foto: George Hageman

Slechtvalk - foto: George Hageman

Blijft er in dit gebied plek voor de noordelijke overwinteraars, of hebben de lokale broedvogels met de vestiging dit jaar definitief de overhand gekregen?

Figuur 1 Aantal waarnemingen per maand van Slechtvalk in het waarnemingsgebied

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
1990					2					2		
1991		2								3		
1992									2	1		
1993	1		2		1			2	1	4		
1994										1	1	
1995	3		3							3	3	1
1996	1		3							2	4	1
1998									2		2	4
1999	4		1		1			1				2
2000										5	1	
2001		1		2			1			3		1
2002									2	1		2
2003									1	3	2	
2004	3	6	2							2		
2005	3		1						1	1		
2006				1	1	1	3			3	2	1
2007	12	7	8						2	4	4	1
2008	1	3	1		1		1			2	2	
2009	4	1	3					1	2	1	2	8
2010	44	4	4				3	2	12	6	3	8
2011	4	8	4		2	2	1	1	2	11	6	5
2012	3	9	5					8	11	13	8	8
2013	10	4	1	5			4	1	1	25	8	5
2014	9	6	4	3	1		5	1	3	15	16	8
2015	4	4	8	2		2	1	11	16	23	6	3
2016	6	1	5	1				5	5	18	6	4
2017	19	23	17	6	9	1	2	8	20	18	6	3
2018	4	6	28	4	2	2	7	7	16	17	11	5
2019	5	4	4	14	11	7	9	16	40	38	7	4
2020	10	5	49	22								

	1 tot 2
	3 tot 5
	6 tot 10
	10 tot 20
	>20

Torenvalken hebben een keer wind mee

Het is moeilijk voor te stellen, maar 30 jaar geleden was de Torenvalk de enige roofvogel die broedde in ons waarnemingsgebied. Sindsdien zijn daar Boomvalk (1983), Sperwer (1989), Buizerd (1995) en Havik (1999) bij gekomen. En nu dit jaar de Slechtvalk. Met uitzondering van de Boomvalk verliep voor deze soorten de vestiging steeds op dezelfde wijze. In eerste instantie waren er alleen trek- en winterwaarnemingen. Langzaamaan schoof vervolgens de aanwezigheid op naar het hele voorjaar. Uiteindelijk waren ze jaarrond aanwezig en volgde binnen enkele jaren het eerste broedgeval. Torenvalken hebben het moeilijk in het huidige intensief beheerde agrarische landschap. De 8 paar van de inventarisatie in 2004-2008 hebben we waarschijnlijk niet meer. De Buizerd is zelfs algemener geworden als broedvogel!

Afgelopen winter waren er weer meer Torenvalken. Dat valt niet direct op, want Torenvalken zitten als eenlingen verspreid over een groot gebied. Je merkte het eigenlijk vooral aan de LiveAtlas lijstjes. Daarbij noteer je in een vaste tijd alle vogels die je ziet, bij voorkeur binnen één kilometerhok. Als je dat regelmatig doet, dan gaan er allerlei dingen opvallen die je eerder niet in de gaten had. Zo viel het deze winter op dat de Torenvalk vaak acte de présence gaf als je ergens in ons waarnemingsgebied een uur vogels registreerde. Kijken we naar de landelijke gegevens dan zien we dat ook: sinds het eind van de zomer van vorig jaar zijn er veel Torenvalken. In de eerste maanden lag de kans een Torenvalk tegen te komen twee keer zo hoog als in dezelfde periode 2019. De indruk die we hier hadden vanuit de LiveAtlas lijstjes klopt dus!

De ruimere aanwezigheid van Torenvalken vindt waarschijnlijk zijn oorzaak in het goede muizenjaar 2019. Net als in 2014 piekte het aantal Veldmuizen; zij werden hier en daar zelfs een plaag. In Friesland leidde dit opnieuw tot veel broedgevallen van Velduil. De Kerkuil had landelijk een heel goed jaar, met veel jongen en gevallen met drie broedsels. Minder opvallend profiteerde ook de Torenvalk mee. Het is tenslotte een muizeneter pur sang. De vraag is nu of de impuls van afgelopen jaar ook de stand van de Torenvalken in ons werkgebied wat gaat ondersteunen. Gaan we meer broedgevallen zien in de komende jaren, als de 'generatie 2019' de gelederen gaat versterken?

Figuur 2 Sovon LiveAtlas: trefkans van Torenvalk in 2019 en 2020.

Biddende Torenvalk – 24 maart 2020 Voorhout - Elsgestepolder © Rob Floor

Waarnemingen in tijden van Corona

In het afgelopen kwartaal was één onderwerp voor iedereen onontkoombaar: de uitbraak van het coronavirus en de daarop volgende maatregelen. Een zware en onzekere tijd voor velen. Ook de maatregelen grepen diep in op ieders dagelijkse doen en laten. Dat roept voor deze waarnemingenrubriek de vraag op wat de coronacrisis doet met het doorgeven van waarnemingen. Zakt dat net zo diep in als het openbare leven of zien we juist het omgekeerde?

Op 12 maart gingen de coronamaatregelen in, inclusief de oproep om zoveel mogelijk thuis te blijven. Dat stond niet in de weg toch van de natuur te genieten, in de eigen tuin of met een ommetje buiten. Inventarisaties en tellingen gingen door. Wat wel stopte waren de meldingen van zeldzame soorten via www.waarneming.nl. Bij melding van een zeldzame soort blijft de verleiding tenslotte groot toch buiten je eigen woonomgeving op pad te gaan en aan te sluiten bij een groep die de zeldzaamheid in het vizier heeft.

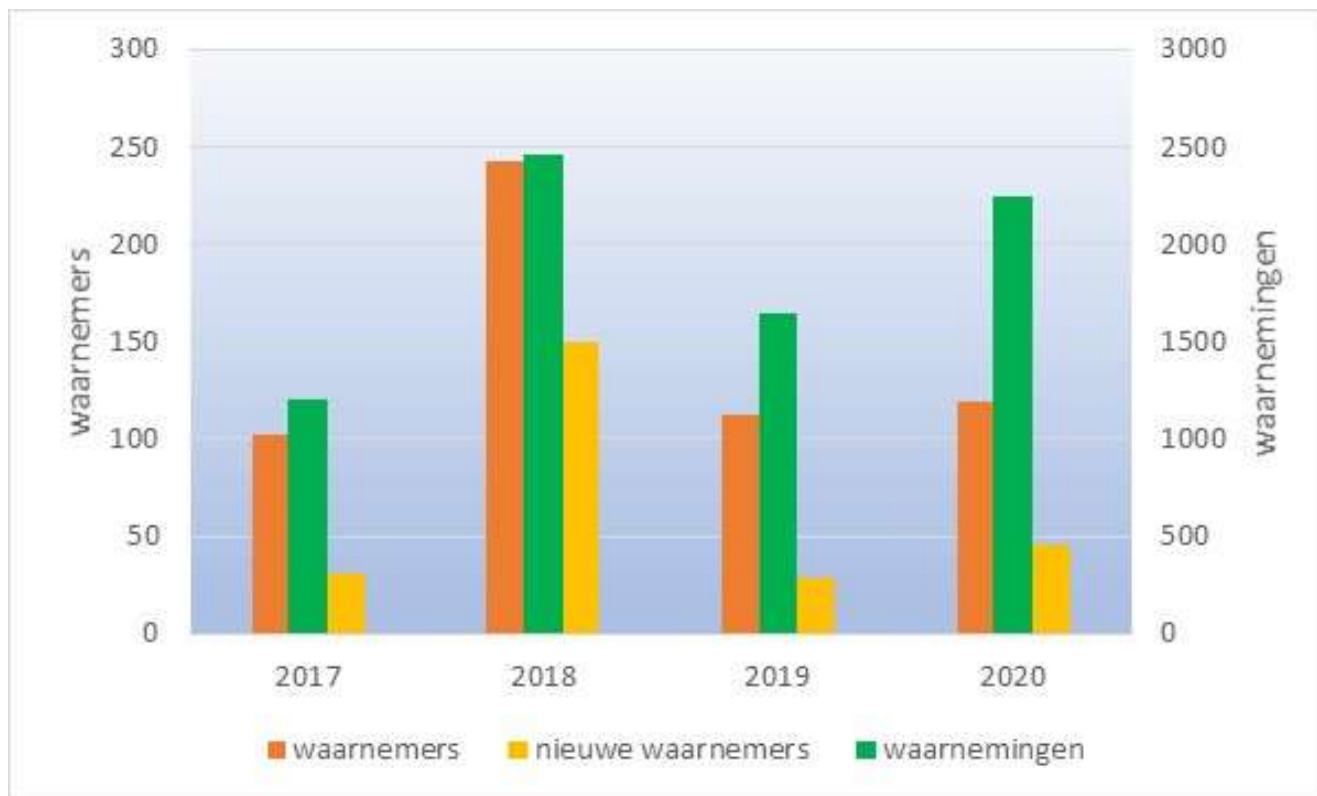
Vergelijken we het aantal waarnemingen dat sinds 12 maart is ingevoerd met die van dezelfde periode van de afgelopen drie jaar, dan zien we een toename. Wel was het aantal in 2018 hoger. Dat had te maken met de toeloop bij de zeldzame Witkopgors die juist die periode in de Zwetterpolder zat. In 2020 was zo'n massaal bezoek aan een zeldzaamheid uitgesloten.

Laten we 2018 buiten beschouwing dan zien we dat ook meer mensen waarnemingen hebben doorgegeven. Opvallend daarbij is dat daar ook de nodige nieuwe aanwas bij zat. Dat waren mensen die alleen in 2020 een waarneming hebben doorgegeven en dat waarschijnlijk voor het eerst deden. Landelijk was dit patroon ook te zien.

Op zondag 19 april, midden in de coronacrisis, passeerde www.waarneming.nl voor het eerst de mijlpaal van 100.000 waarnemingen op één dag. Ook waren er die dag maar liefst 166 nieuwe waarnemers. De groei lijkt ook LiveAtlas de wind in de rug te geven. Mooi te combineren met een ommetje in de buurt met als resultaat waardevolle monitoringgegevens (zie de Torenvalk). Nu groeit het aantal waarnemers en waarnemingen al jaren. De coronacrisis lijkt die groei alleen maar te versnellen. Nu mensen meer gebonden zijn aan de eigen woonomgeving, lijken ze te ontdekken hoeveel bijzonders daar te zien is. Ook is meer dan ooit duidelijk geworden hoe belangrijk het is dat er dicht bij huis natuurgebieden zijn waar je kunt genieten en ontspannen.

Op het moment van schrijven gaat Nederland langzaam op zoek naar hoe ons dagelijkse leven eruit zal zien na de coronacrisis, 'het nieuwe normaal'. Hopelijk gaat de herwaardering van natuur in de eigen omgeving daar blijvend deel van uitmaken.

Figuur 3: Aantal waarnemingen doorgegeven via www.waarneming.nl voor ons werkgebied in de eerste weken van de coronacrisis (12-31 maart) en het aantal waarnemers.

Maandoverzicht

januari

Zelfs met de zachte winters van tegenwoordig sprong januari er uit qua temperatuur. De maand was zeer zacht. Het vuurwerk van de nieuwjaarsnacht zorgde voor een start met dichte mist. Vanaf 8 januari startte een wisselvallige periode met temperaturen die regelmatig opliepen tot boven de 10°C. Na 18 januari bracht een hogedrukgebied rustig, maar vaak mistig weer. De maand eindigde weer met een stroom van depressies uit het westen. Op 28 en 29 januari stond er een noordwesterstorm met windkracht 7 tot 8.

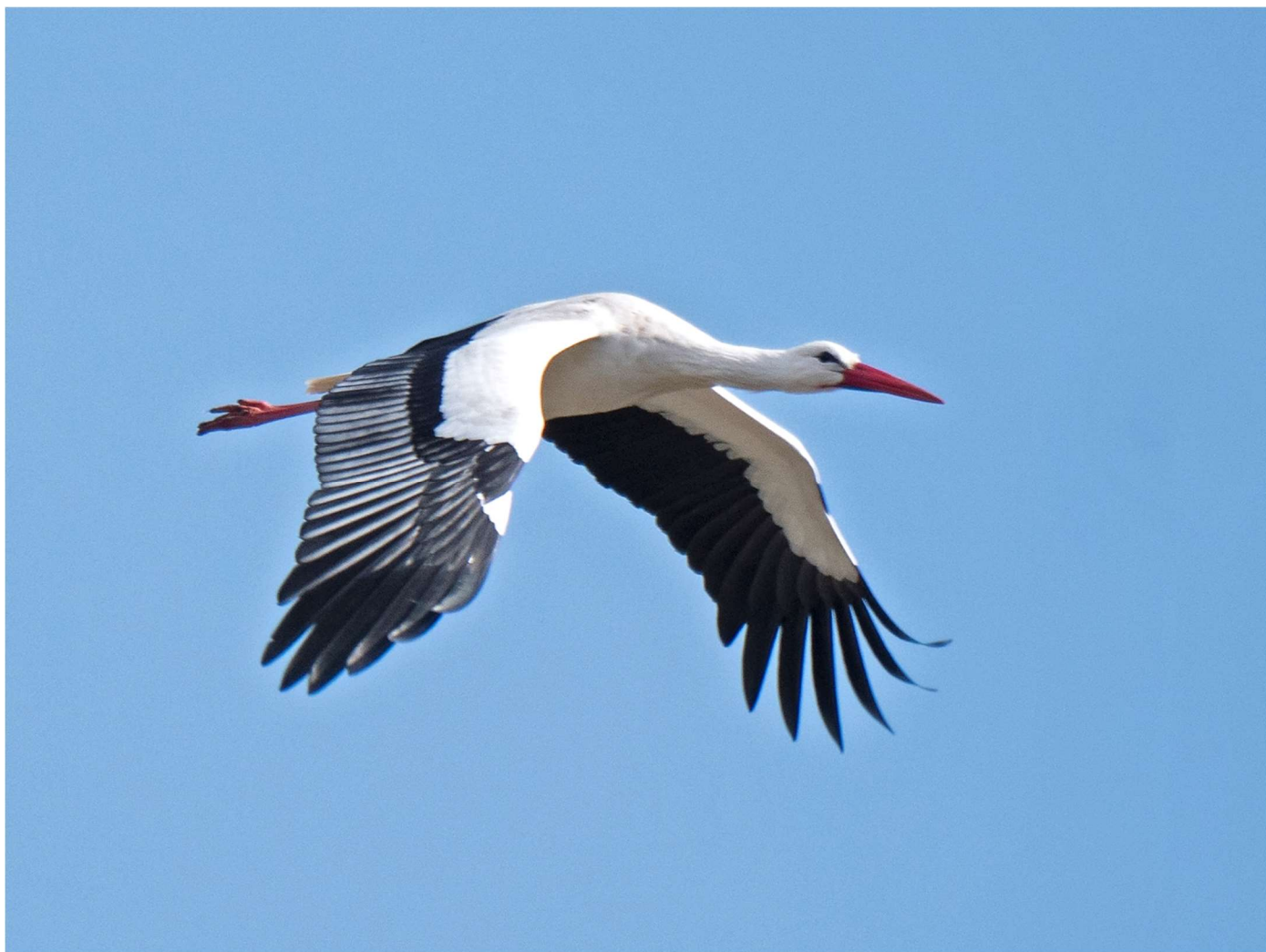
In zee zaten op 1 januari veel eenden die waren gevlucht voor het vuurwerk: 200 **Smienten** en 96 **Krakeenden** dobberden voor de zeetrekthut (JD PS). Op 2 januari zwommen er 100 **Slobeenden** in zee bij Langevelderslag (JDo). Er verbleven veel viseters voor de kust. Langs de zeetrekthut vlogen op 15 januari 785 **Alken/Zeekoeten**, 330 herkenbare **Zeekoeten** en 5 **Alken**. Op 18 januari passeerden 1112 **Roodkeelduikers** (JD HV). Opvallend was ook het grote aantal **Jan-van-Genten** (JD HV), met 61 op 4 januari en 65 op 18 januari (JD HV). Dit laat zien dat adulte vogels tegenwoordig in groot aantal in de Noordzee overwinteren. Op 13 januari vloog een **Grote Jager** langs (JD) en op 27 januari een **Parelduiker** (JD HV). Regelmatig passeerden **Grote Zee-eenden**, met de grootste groep op 20 januari met 7 vogels (JD). Op 7 januari zat er een **Zwartkopmeeuw** met Poolse kleuring in de Binnenwatering van Katwijk (AM). Op het terrein van de St Bavo verbleven t/m 23 januari 3 **Europese Kanaries** (JS ea). Een **Kerkuil** zat op 6 januari in de vroege ochtend langs een fietspad in de Noordzijderpolder (RG). Langs de Zilkerduinweg verbleven op 11 januari 4 **Casarca's** (KVe). Deze werden hier t/m 7 maart regelmatig gezien. Twee **Ooievaars**, vermoedelijk het broedpaar van Bronsgeest, overwinterden in Polder Hoogeweg en omgeving (HL ea). Na de mistige start van het jaar waren er op 3 januari 45 **Brandganzen** en 125 **Kolganzen** aanwezig in de Elsgesteerpolder en Polder Hoogeweg. In het Langeveld zaten die dag 40 **Brandganzen** (RG). De hele maand

Europese Kanarie – 19 januari 2020 Noordwijkerhout - Sint Bavo © Reinder Genuit

verbleven er tot maximaal 6 **Toendrarietganzen** in de Elsgesteerpolder (JW). Op 18 januari waren ook 2 **Wilde Zwanen** aanwezig (JD JW) en op 30 januari nog steeds één (JW). Op de vijver van Nieuw-Leeuwenhorst verbleven van 25 tot 31 januari 2-3 **Grote Zaagbekken** (HV ea). **IJsvogels** overwinterden in Nieuw-Leeuwenhorst, het St Bavo terrein en Willem v.d. Bergh (WB ea). Een grote groep **Witte Kwikstaarten** overwinterde in de weilanden van Oud-Leeuwenhorst. Op 5 januari telde de groep 45 vogels met daartussen 3 **Rouwkwikstaarten** (PS). Een tweede groep verbleef in de Elsgesteerpolder en Polder Hoogeweg met 10 op 17 en 18 januari (JW) en 30 op 26 januari (RG). Op 15 en 16 januari zat hier een **Rouwkwikstaart** (JW). **Roodborsttapuiten** overwinterden in de Elsgesteerpolder (paar, JW ea), langs de Achterweg (JR), langs de boulevard (KV) en in de AWD bij het Paardenkerkhof (SW). In de Elsgesteerpolder zat op 17 januari een **Sneeuwgorst** in een groep **Veldleeuweriken** (JW). De eerste **Boomleeuwerik** zong al op 7 januari in de Coepelduynen (JHa). Daar overwinterde een groep van 50 **Kneuen** (SW), met daarnaast een groep van 15 in de Zilkerpolder (FH).

Ooievaar – 14 maart 2020 Noordwijk - Bronsgeest © Jan Hendriks - (ZH)

februari

Februari kende een vrijwel continue processie van depressies vanuit het zuidwesten. Op 9 februari passeerde de storm Ciara, gevolgd door Dennis op 15 februari, beiden met windkracht tot 8-9 Bft. Ook op andere dagen waaide het vaak hard en viel er veel regen. Duinvalleien stonden na de droogte van afgelopen twee jaar weer vol met water. Met de zuidwestelijke stroming was de temperatuur hoog, waarmee het de op één na zachtste februari maand werd die ooit is gemeten.

Op 1 en 2 februari waren nog 1 tot 2 **Wilde Zwanen** aanwezig in de Elsgeesterpolder (JD ea). Op 2 februari vloog een **Bokje** op in de AWD Westhoek (HL) en op 17 februari in de Noordduinen (CZ). Op 7 februari vloog een **Rode Wouw** over Sollasi (RJ) en trok ook de eerste man **Bruine Kiekendief** over de Noordduinen (CZ) en de AWD (JGo). Het overwinterende paar **Ooievaars** was vanaf 7 februari regelmatig in de Bronsgeest te vinden (BS) en betrok daar vanaf 23 februari het nest (WB). Op 8 en 9 februari was een **Dwerggors** aanwezig in een groep van 16 **Rietgorzen** in het Langeveld (RS ea). Overwinterende **Ringmussen** zijn zeldzaam geworden. Op 9 februari zat er één in het Langeveld (HN) en op 23 februari 2 in het Duinpark (RJ). In de Coepelduynen waren op 28 februari 27 **Boomleeuweriken** aanwezig (HV). De groep overwinterende **Kneuen** bedroeg maximaal 70 (PS). Naast de groep in de Zilkerpolder zat er ook een groep van 20 in de Hooogeveense Polder (JB). In Nieuw-Leeuwenhorst zat op 9 februari een groep van 80 **Putters** (HL). Op 12 februari zat een **Rouwkwikstaart** in de Elsgeesterpolder (HVm). Een groep van 190 **Drieteenstrandlopers** verzamelde zich op 9 februari bij storm bij de Uitwatering Katwijk, de enige melding van een grotere groep dit kwartaal (AM). De eerste **Kleine Mantelmeeuwen** begonnen vanaf 4 februari binnen te druppelen, met 14 bij de Binnenwatering, oplopend tot 128 op 12 februari (AM). Op 14 februari liep er een **Kanoet** en een **Bontbekplevier** op het strand tussen Noordwijk en de provinciegrens (HV). Op 29 februari vloog een **Zwartkopmeeuw** over zee (MD). Op 6 februari zong de eerste **Veldleeuwerik** in de Hooogeveense Polder (JB) en de eerste **Grote Lijster** in de AWD (TD). Op 6 februari vloog de eerste **Dagpauwoog** (JGo). De eerste **Kleine Vos** (CZ) en **Citroenvlinder** (WB) volgde op 7 maart. Van 21 t/m 28 maart was een **Grote Vos** aanwezig langs het Zwarte Pad bij de Coepelduynen (GB ea). In de laatste week van maart vlogen dankzij het zonnig weer ook het eerste **Boomblauwtje**, **Gehakkelde Aurelia**, **Klein Koolwitje** en **Bont Zandoogje**.

Wilde Zwaan – 1 februari 2020 Voorhout - Elsgeesterpolder © Reinder Genuit

maart

In de eerste twee weken van maart zette het weer van februari door, met veel regen en wind, onder invloed van westelijke stroming. Vanaf 15 maart kregen hogedrukgebieden de overhand. Dat leidde vanaf de 21° tot een aanhoudende oostelijke stroming, met relatief lage temperaturen, droog weer en heel veel zon.

Op 1 maart waren nog 2 **Grote Zaagbekken** aanwezig in de vijver van Nieuw-Leeuwenhorst (BS). Na de aanwezigheid van een man **Slechtvalk** vanaf 20 februari, was vanaf 6 maart een broedpaar aanwezig bij de nieuwe nestkast op de toren van Leeuwenhorst (GC RJ ea). Over de Noordduinen vloog op 6 maart een tweedejaars **Kleine Burgemeester** (CZ). Op 21 maart trok er een **Zeearend** naar zuid over de Coepelduynen (AM JR). Die dag was er ook een **Rode Wouw** aanwezig in AWD De Wouwen (LN). Op 8 maart vloog er een **Kerkuil** over de Achterweg (JF). Op 27 maart lag er een Kerkuil als verkeersslachtoffer langs de N206 ter hoogte van Polder Hoogeweg (LP). In de Coepelduynen was 24 maart een **Velduil** aanwezig (CZ). Naast regelmatige waarnemingen van een **Raaf** in de AWD vloog er op 24 maart één naar

Boomleeuwerik – 25 maart 2020 Amsterdamse Waterleidingduinen - De Wouwen © Joas de Vreugd

Kleine Plevier -26 maart 2020 Amsterdamse Waterleidingduinen - Vinkebaandriften / Franse Vlak © Joas de vreugd

maart arriveerde de eerste **Kleine Plevier** in de AWD (MGo). Op 28 maart zaten er 2 **Witgatten** in het Haasveld in de AWD (MK). De eerste **Tapuit** arriveerde op 20 maart in de Coepelduynen (WB). De eerste **Zwarte Roodstaart** zat op 20 maart in Noordwijk aan Zee gevolgd door de eerste zang op 22 maart langs de Achterweg (CZ). Op 25 maart zong in de Coepelduynen de eerste **Zwartkop** (TN). Bij het Pindabergje in de AWD zong op 27 maart de eerste **Blauwborst** (RD). De hele maand trokken er **Rouwkwikstaarten** door, met als grootste groep 3 in het Vinkeveld op 15 maart (BS). Op 23 maart zaten er 2

Rouwkwikstaarten en een **Waterpieper** in het grasland van Oud-Leeuwenhorst (RG). Op het strand van de Coepelduynen was op 13 en 15 maart een **Sneeuwgors** aanwezig (BB GT). Op 21 maart vloog er één langs de zeetrekthut (HV). Op 30 maart streek een man **IJsgors** even neer in de Coepelduynen (CZ). **Appelvinken** waren prominent aanwezig in

Offem, met o.a. 4 vogels op 9 maart (HV). Het maximum aantal waargenomen **Patrijzen** in de Elsgeesterpolder bedroeg 21 op 17 maart (MG). Een vroege **Beflijster** dook op 24 maart op de St Bavo (MW). Op 21 maart klom een **Boommarter** in een den bij de Noordwijkse Golfclub (JP). Op de N206 sneuvelde op 3 en 25 februari een **Bunzing** (MG RJ). Tussen 12 en 15 februari spoelden 4 kadavers **Wilde Zwijnen** aan op het strand tussen Katwijk en de Duindamse Slag (AV). Waar deze dieren te water zijn geraakt is niet duidelijk. Mogelijk heeft de storm Ciara ergens langs de Franse kust een groep in het nauw gedreven. Op 24 maart werd een zeldzame **Zwarte Rat** langs de Oosterduinen gegrepen door een Blauwe Reiger (JWe).

Op 21 maart klom een **Boommarter** in een den bij de Noordwijkse Golfclub (JP). Op de N206 sneuvelde op 3 en 25 februari een **Bunzing** (MG RJ). Tussen 12 en 15 februari spoelden 4 kadavers **Wilde Zwijnen** aan op het strand tussen Katwijk en de Duindamse Slag (AV). Waar deze dieren te water zijn geraakt is niet duidelijk. Mogelijk heeft de storm Ciara ergens langs de Franse kust een groep in het nauw gedreven. Op 24 maart werd een zeldzame **Zwarte Rat** langs de Oosterduinen gegrepen door een Blauwe Reiger (JWe).

noord over de Coepelduynen (JHa). Op 23 maart liepen er 4 **Ooievaars** in Polder Hoogeweg (BS). Langs de zeetrekthut kwam de eerste steltloper trek op gang, met de eerste 2 **Zilverplevieren** op 6 maart en de eerste 12 **Rosse Grutto's** op 21 maart (JD). De eerste sterns waren vroeg. Op 22 maart passeerden de eerste 14 **Grote Sterns** en op 25 maart 6 **Visdieven** (JD HV). De oostenwind van eind van de maand bracht leuke zeetrek met 26 **Kluten** en een **Bruine Kiekendief** op 24 maart (JD HV) en 2 **Zomertalingen** op 25 maart (JD). In de Elsgeesterpolder zat op 30 maart een man **Zomertaling** (RF). In de Elsgeesterpolder en Polder Hoogeweg verbleef de hele maand een groep **Goudplevieren**, met een maximum van 280 op 20 maart (PS). Het aantal **Scholeksters** op de soos bij de Binnenwatering liep op tot 160 op 13 maart (GB). OP 17 maart waren er 150 Halsbandparkieten aanwezig op een slaapplek Noordwijk-Binnen (GH). Op 4 maart liepen de eerste 2 **Lepelaars** van het seizoen in de Elsgeesterpolder (MD). Die dag was ook de eerste **Tijftjaf** te horen, in de wijk Boerenburg (JHD). Op 16

Halsbandparkiet – 17 maart 2020 Noordwijk-Binnen © George Hageman

Wild Zwijn 13 februari 2020 Katwijk aan Zee – strand ©Arnout W.R. de Vries

Zwarte Rat – 24 maart 2020 Noordwijkerhout - Klein Leeuwenhorst © P J Westra

Waarnemers

AM	Annelies Marijn	JDo	Joris van Duivenvoorden	MG	Mariska de Graaff
AV	Arnout de Vries	JF	Jaap Faber	MGo	M.C. Gorissen
BS	Bas van Schooten	JHa	Joël Haasnoot	MK	Marc Kolkman
CZ	Casper Zuyderduyn	JHd	Joost den Houdijker	MW	Maarten Wielstra
FH	Ferdy Hieselaar	JP	Johan Passchier	PS	Peter Spierenburg
GB	Gijsbert van der Bent	JR	Job de Ridder	RD	Ruud van Doorn
GH	George Hageman	JS	Joost van der Sluijs	RJ	Rob Jansson
GT	Gijsbert Twigt	JW	Jan Wierda	RF	Rob Floor
HL	Hugo Langezaal	JWe	Johan Westra	RG	Reinder Genuit
HN	Hans de Nobel	KV	Koen Vegter	RS	Roy Slaterus
HV	Hein Verkade	KVe	Koen van Veen	SW	Sjaak Weijers
HVm	Herman Vermeulen	LN	Lucas Nieuweboer	TD	Ted Drogendijk
JB	Joost Bouwmeester	LP	Luuk Punt	TN	Tim van der Niet
JD	Jelle van Dijk	MD	Menno van Duijn	WB	Wijndeldt Boelema

bron: www.waarneming.nl

